

בס"ד כ' אדר ב תשס"ח

תיק מס' 68/017 שדרות

פסק דין

עובדות וטענות

עובדות מוסכמות

הנתבע ניהל קייטנה לילדים בחודשי הקיץ. הוא פנה לתובע על מנת שיקיים סדנת טיסנאות בקייטנה. השנים סיכמו על חוזה בו נכתב "מספר ילדים כ- 200. תשלום פר ילד 13 שקלים חדשים, סה"כ לתשלום- [נשאר רק]". למעשה נרשמו לקייטנה כ- 160 ילדים ולסדנה הגיעו רק 104 ילדים + 17 מדריכים. הנתבע שילם עבור 134 ילדים.

טענות התובע

1. קניתי ציוד עבור 200 ילדים והזמנתי בהתאם לכך מדריכים, הנתבע לא הודיע לי על שינוי במספר הילדים.
2. אני תובע 13 ₪ כפול 66 ילדים סך הכל 858 ₪.

טענות הנתבע

1. כל נותני השירותים בקייטנה התקשרו אלי לוודא את מספר החניכים חוץ מהתובע.
2. אני לא אמור לשלם על מי שלא הגיע בפועל.

דיון הלכתי

ישנן שתי דרכים לפרש את החוזה:

פירוש ראשון - הנתבע קיבל על עצמו הזמנה לכמאתיים חניכים, זו מסגרת העבודה. לפי פירוש זה, ברגע שהתובע הגיע למקום והתחיל בעבודתו הרי שהנתבע התחייב לשלם לו את השכר שהובטח ככל פועל (שו"ע חו"מ של"ג סעיף א)¹.

לאור זאת, לדעתנו, הנתבע היה צריך להודיע על שינוי במספר החניכים ולכן זו רשלנות שלו. לפי זה הנתבע צריך לשלם על ההפרש בין 134 למספר שסוכם. כיון שסוכם על "כמאתיים" נראה שיש לפרש זאת כ- 180 ילדים, אם כן הנתבע אמור לשלם 598 ₪.

פירוש שני – והוא הפירוש המסתבר: הנתבע התחייב לשלם 13 ₪ לילד לפי כמות הילדים שיגיעו בפועל. אומנם הוזכר המספר מאתיים אבל בסיכום של השכר לא מופיע שום מספר. מצופה היה לכתוב את השכר המינימאלי, וכיון שהדבר לא נכתב משמע² שלא היתה התחייבות ברורה מצד הנתבע להביא 200 ילדים. לפי פירוש זה הנתבע היה צריך לשלם רק על 104 ילדים שהגיעו בפועל. ישנו ויכוח נוסף לגבי התשלום על השתתפות המדריכים. אנו נוטים לקבוע שהיות והם משמשים לעזרת התובע הם אינם צריכים לשלם על הציוד.

גם לפי הפירוש השני יש לחייב את הנתבע על קניית החומר על ידי התובע, מדין גרמי. שהרי אדם שהזמין חפץ אצל אומן וחזר בו צריך לשלם לו את מה שהפסיד – חומר ועבודה (שו"ע חו"מ סימן שלג, סעיף ה). כאשר אדם גורם נזק לחברו, על הניזק לטפל בעלות מכירת החפץ שניזוק, ולכן התובע הוא שאמור לטפל במכירת הטיסנים הנותרים [שם].

ולכן לגבי עלות החומר יכול הנתבע לומר לתובע: "טול את הטיסנים נותרים" כך שלא נגרם לתובע כל נזק. לגבי שכר המדריכים שהגיעו ולא היה צורך בהם (שני מדריכים כעולה מהחוזה) - הנתבע חייב לשלם לתובע.

בפועל, הנתבע שילם על שלושים ילדים נוספים דהיינו 390 ש"ח למרות שלא חויב בכך. יש לראות את הסכום הזה כתשלום על שכר המדריכים שהגיעו ללא צורך.

¹ הנתבות (שם) מחלק בין סיכום על עבודה קבלנית, שנחשבת למכר ולכן אין קניין פועלים, לבין פועל שעובד בשעות מסוימות, אז יש דין של שכירות פועלים. נראה שאף במקרה שלנו יש דין פועל, היות והתובע משועבד לזמן מסוים ואף שהחשוב הוא לפי קבלנות אין בכך לגרוע את קניין הפועל.

² כל קניין פועל הוא חידוש "הבו דלא לוסף עלה" (יעויין בתחילת פרק השוכר את האומנים, וברעק"א שם שזה הוא קניין גרוע).

החלטה

1. לא סוכם בין הצדדים על קייטנה ל- 200 ילדים, ולכן הנתבע חייב היה לשלם רק עבור הילדים שהגיעו לקייטנה.
2. הנתבע פטור מלשלם על הציוד שנקנה עבור הקייטנה כיוון שהציוד הוחזר לתובע.
3. הנתבע היה חייב לשלם עבור שני המדריכים שהוזמנו ללא צורך, אולם, בפועל הוא שילם מעבר למה שהיה חייב.
4. לפיכך, הנתבע פטור מתשלום נוסף.

בזאת באנו על החתום:

הרב אריאל בר-אלי

הרב דוד פנדל

הרב דרור טוויל

דיין

אב"ד

דיין